

100 papeževih nasvetov za družine

Ob sklepu sinode o družini objavljamo 100 kratkih nasvetov papeža Frančiška, ki so izbrani izmed njegovih katehez od decembra 2014 do septembra 2015.

3. Nov. 2015

1. **“Prosim, hvala, oprosti.”** Te besede dejansko odpirajo pot za dobro življenje v družini, za življenje v miru. So preproste besede, vendar jih ni tako preprosto prenesti v prakso. V sebi skrivajo veliko moč:

moč za varovanje dóma, tudi za ceno številnih težav in preizkušenj. V nasprotnem primeru pa, če so odsotne, se polagoma začnejo pojavljati razpoke, ki lahko privedejo celo do porušenja. (13. maj 2015)

2. Prva beseda je “prosim” (...). Vstopanje v življenje drugega, četudi je ta del našega življenja, zahteva obzirnost nevsiljive drža, ki obnavlja zaupanje in spoštovanje. Zaupanje nas torej ne pooblašča, da bi vse imeli za samoumevno. Ljubezen pa, kadar je zelo intimna in globoka, še toliko bolj terja **spoštovanje svobode in zmožnost čakanja**, da drugi odpre vrata svojega srca. (13. maj 2015)

3. Preden kaj storimo v družini: “Prosim, lahko to storim? Ti je všeč, če naredim takole?” To je **vzgojena govorica, polna ljubezni**. In to prinaša družinam veliko dobrega. (13. maj 2015)

4. Kristjan, ki ne zna reči **hvala**, je nekdo, ki je pozabil božjo govorico. Dobro poslušajte: Kristjan, ki ne zna reči hvala, je nekdo, ki je pozabil božjo govorico. (13. maj 2015)

5. Nekoč sem slišal nekega starega, zelo modrega, zelo dobrega, preprostega človeka, ki pa je imel modrost pobožnosti, življenja, ko je rekel: “Hvaležnost je rastlina, ki raste samo v zemlji plemenitih duš.” Ta plemenitost duše, ta božja milost v duši nas spodbuja, da **rečemo hvala**, nas spodbuja k hvaležnosti. Je cvet plemenite duše. To je nekaj čudovitega. (13. maj 2015)

6. **Tretja beseda je “oprosti”**. Težka beseda, to je res, pa vendar tako potrebna. Kadar manjka, nastanejo majhne razpoke — celo brez da bi to hoteli —, ki prerastejo v globoke prepade. (13. maj 2015)

7. Priznati svoj prekršek in pokazati željo po obnovitvi tega, kar je bilo

odvzeto — spoštovanje, iskrenost, ljubezen —, nas napravi vredne odpuščanja. Tako se okužba zaustavi. Če se nismo sposobni opravičiti, pomeni, da tudi nismo sposobni odpuščati. **V hiši, kjer ljudje ne prosijo za odpuščanje, primanjkuje zraka**, vodni tok zastane. Mnogo čustvenih ran, mnogo raztrganih družinskih vezi se začne z izgubo te dragocene besede: “Oprosti mi.” (13. maj 2015)

8. V zakonskem življenju prihaja do prerekanja, včasih celo “letijo krožniki”, vendar vam dam nasvet: **nikdar naj se dan ne konča, brez da bi se pomirila med seboj**. Dobro poslušajte: Sta se sprla mož in žena? Otroci in starši? Ste se hudo sporekli? To ni dobro, vendar to ni ključni problem. Problem je v tem, da to občutje ostane navzoče še naslednji dan. Zatorej, če ste se sprli, naj se nikdar dan ne konča, brez da bi se spravili v družini. Kako pa naj

dosežem spravo? Naj pokleknem?
Ne! Le drobna gesta, nekaj majhnega
in že se vrne družinska harmonija.
Dovolj je kakšna nežnost, brez besed.
Ampak nikoli naj se ne konča dan
brez sprave. Je to jasno? Ni lahko,
ampak to je treba storiti. Tako bo
življenje lepše. (13. maj 2015)

9. Jezus se je rodil v družini. On bi
lahko prišel na senzacionalen način
ali kot vojščak, kot cesar ... Ne, ne:
prihaja kot otrok v družino. **Tole je
pomembno: zreti v jaslicah ta
prelep prizor** (...). Nazareška
družina nas zavezuje, da znova
odkrijemo poklicanost in poslanstvo
družine, vsake družine. (17.
december 2014)

10. Koliko bi se matere lahko naučile
od Marijine pozornosti do tega Sina.
In koliko bi očetje lahko pridobili od
zgleda sv. Jožefa, pravičnega moža, ki
je svoje življenje posvetil
vzdrževanju in varovanju otroka in

svoje žene — svoje družine — v težkih trenutkih. Da ne govorimo o tem, kakšno spodbudo bi lahko mladi našli v odraščajočem Jezusu za razumevanje potrebe po tem, da negujejo svojo najglobljo poklicanost in da sanjajo o velikih stvareh. Jezus je tistih trideset let gojil svojo poklicanost, zaradi katere ga je poslal Oče. In Jezus v tem času nikdar ni postal malodušen, ampak je rasel v pogumu, da bi napredoval v svojem poslanstvu. (17. december 2014)

11. Vsaka krščanska družina lahko na prvem mestu — kot sta storila Marija in Jožef — sprejme Jezusa, ga posluša, se z Njim pogovarja, ga varuje, ga brani, z Njim raste; in tako lahko izboljša svet (...). To je véliko poslanstvo družine: **dati prostor Jezusu**, ki prihaja, sprejeti Jezusa v družino, v osebi otroka, moža, žene, starih staršev ... tam je Jezus. Tako ga je treba sprejeti, da bi v tej družini duhovno rasel. (17. december 2014)

12. Matere so najmočnejši protistrup za širjenje sebičnega individualizma. “Individuum” pomeni, “da ga ni mogoče razdeliti”. Matere pa se, prav nasprotno, “razdeljujejo” od trenutka, ko sprejmejo otroka, da bi ga dale svetu in ga vzgajale. Družba brez mater bi bila nečloveška družba, kajti celo v najtežjih trenutkih **znajo matere vedno pričevati** o nežnosti, o izročitvi, o moralni moči (...). Brez mater ne samo, da ne bi bilo novih vernikov, temveč bi vera izgubila velik del svoje preproste in globoke topline. (7. januar 2015)

13. Res je, da moraš biti “kolega” svojega otroka, vendar **ne pozabi, da si oče**. Če se obnašaš samo kot kolega svojega otroka, mu to ne koristilo. (28. januar 2015)

14. Prva potreba je, **da je oče navzoč v družini**. Da je blizu ženi, da si delita vse, veselje in žalost,

utrujenost in upanje. In da je blizu otrokom pri njihovem odraščanju: ko se igrajo in ko delajo naloge, ko so brezskrbni in kadar so utesnjeni, kadar so zgovorni in kadar molčijo, kadar se zaženejo in kadar jih je strah, kadar napravijo korak v napačno smer in ko znova najdejo pot; oče, ki je navzoč vedno. Biti navzoč ne pomeni isto kot nadzorovati. Kajti preveč nadzorniški starši otroke potlačijo, jim ne pustijo rasti. (4. februar 2015)

15. Kakšno dostojanstvo in kakšna nežnost je v očetu, ki čaka pri hišnih vratih, da bi se sin vrnil. **Starši morajo biti potrpežljivi.** Mnogokrat se ne da storiti drugega kot čakati; moliti in čakati potrpežljivo, ljubeče, velikodušno in usmiljeno. (4. februar 2015)

16. Oče, ki zna otroka **popraviti brez poniževanja**, je isti, ki ga zna varovati, brez da bi karkoli pridržal

zase. Nekoč sem na nekem srečanju zakonskih parov slišal nekega očeta, ki je rekel: "Včasih moram svoje otroke malo kaznovati ... ampak nikoli silovito, da jih ne bi ponižal." Kako čudovito! Ima čut za dostojanstvo. Mora kaznovati, to stori na pravičen način in gre naprej. (4. februar 2015)

17. Otroci imajo potrebo po tem, da najdejo očeta, ki jih čaka, kadar se vrnejo po svojih porazih. Naredili bodo vse, da tega ne bi priznali, da se ne bi opazilo, vendar to potrebujejo. Če pa tega ne najdejo, se v njih odprejo rane, ki se le stežka zacelijo. (14. februar 2015)

18. Otroci so veselje družine in družbe. Niso problem reproduktivne biologije niti niso eden izmed mnogih načinov za samouresničenje. Še manj pa so last staršev ... Ne. Otroci so dar (...). Biti sin in hči po božjem načrtu pomeni **nositi v sebi**

spomin in upanje neke ljubezni, ki se je uresničila prav s podaritvijo življenja še enemu človeškemu bitju, izvirnemu in novemu. Za starše pa je vsak od otrok on sam, je različen, je drugačen. (11. februar 2015)

19. Otroka ljubimo, ker je otrok, ne zato, ker je lep ali ker je takšen ali drugačen; ne, ampak zato, ker je otrok. Ne zato, ker misli kot jaz in uteleša moje želje. Otrok je otrok: življenje, ki smo ga rodili mi, vendar ki je namenjeno njemu, njemu v dobro, v dobro družine, družbe, vsega človeštva. (11. februar 2015)

20. Človeška izkušnja biti sin ali hči nam daje, da **odkrivamo najbolj zastonjsko razsežnost ljubezni**, ki nas nikdar ne neha presenečati. Je lepota tega, da smo bili najprej sami ljubljeni: otroci so ljubljeni, še preden pridejo na svet. Kolikokrat na trgu srečam matere, ki mi pokažejo trebuh in me prosijo za blagoslov ...,

ti otroci so ljubljani že pred
prihodom na svet. To je zastonjskost,
to je ljubezen; ljubljani so že pred
rojstvom, takšna je božja ljubezen.
(11. februar 2015)

21. Otroci so ljubljani, še preden
storijo karkoli, da bi si to zaslužili,
preden znajo govoriti ali razmišljati,
celo preden pridejo na svet. Biti
otrok je temeljni pogoj za
spoznavanje božje ljubezni, ki je
končni izvir tega pristnega čudeža.
(11. februar 2015)

22. Družba z otroki, ki ne spoštujejo
svojih staršev, je družba brez časti;
kadar človek ne **spoštuje staršev**,
izgubi samospoštovanje. Takšni
družbi je usojeno, da jo preplavijo
mladi, ki so čemerni in pohlepni. (11.
februar 2015)

23. Če je **številčna družina**
obravnavana, kot da bi bila breme,
potem nekaj ni v redu (...). Življenje
se pomlaja in pridobiva energijo s

tem, da se množi: tako se obogati, ne pa osiromaši. Otroci se naučijo skrbeti za svojo družino, dozorevajo, ko si med seboj delijo žrtve, rastejo ob pogledu na svoje darove. (11. februar 2015)

24. Naj vsak izmed nas v svojem srcu pomisli na svoje otroke — če jih ima; naj razmisli v tišini. In vsi mi pomislimo na svoje starše in **se zahvalimo Bogu za dar življenja**. V tišini, kdor ima otroke, naj misli nanje, in vsi pomislimo na naše starše. Naj Gospod blagoslovi naše starše in naj blagoslovi vaše otroke. (11. februar 2015)

25. Vsi poznamo družine, v katerih so bratje in sestre razdeljeni, ker so se sprli; prosimo Gospoda za te družine — morda je kakšen primer tudi v naši družini —, naj jim pomaga **zediniti brate in sestre**, znova zgraditi družino. Bratstva ne smemo prelomiti, kadar pa se prelomi, se

zgodí to, kar se je zgodilo s Kajnom in Abelom. (18. februar 2015)

26. V družini **se med brati in sestrami naučimo človeškega sožitja**, načina, kako je treba skupaj živeti v družbi. Morda se vedno tega ne zavedamo, vendar je ravno družina tista, ki v svet prinaša bratstvo (...). Svoboda in enakost se lahko brez bratstva napolnita z individualizmom in konformizmom, celo z osebnim koristoljubjem. (18. februar 2015)

27. Bratstvo v družini zasije na poseben način, kadar vidimo skrb, potrpežljivost, ljubeznivost, s katero je obdan **najšibkejši bratec ali sestríca**, ki je bolan ali prizadet. Bratov in sester, ki tako delajo, je po vsem svetu ogromno in morda ne cenimo dovolj njihove velikodušnosti. (18. februar 2015)

28. Imeti sestro, brata, ki te ima rad, je močna, nenadomestljiva izkušnja,

ki je ni mogoče poplačati. Enako je glede krščanskega bratstva.

Najmanjši, najšibkejši, najbolj ubogi nas morajo raznežiti: imajo “pravico”, da nam navdajo dušo in srce. Da, oni so naši bratje in kot takšne jih **moramo imeti radi in temu primerno z njimi ravnati.** (18. februar 2015)

29. Danes je bolj kot kdajkoli potrebno **znova postaviti bratstvo v središče** naše tehnokratske in birokratske družbe. Potem bosta tudi svoboda in enakost pridobili svojo pravo intonacijo. Zato našim družinam ne odrekajmo preveč lahkotno, zaradi uklanjanja ali strahu, lepote, ki jo prinaša široka bratska izkušnja sinov in hčera. (18. februar 2015)

30. **Skrb za ostarele** govori o kakovosti civilizacije. Ta civilizacija bo napredovala, če zna spoštovati modrost starejših. V civilizaciji, kjer

ni prostora za ostarele oz. se jih odstranjuje, ker povzročajo probleme, takšna civilizacija nosi s seboj virus smrti. (4. marec 2015)

31. Treba je **vzbuditi kolektivni čut hvaležnosti**, priznanja, gostoljubja, zaradi katerega se bo star človek čutil kot živi del skupnosti. Starejši so moški in ženske, očetje in matere, ki so bili pred nami na isti poti, v istem domu, v našem dnevnem boju za dostojno življenje. So možje in žene, od katerih smo prejeli veliko. (4. marec 2015)

32. Star človek smo mi sami: čez malo časa, čez veliko časa, vsekakor pa neizogibno, četudi o tem ne razmišljamo. In če se ne naučimo **lepo ravnati s starejšimi**, bodo na tak način ravnali z nami (...). Kjer ne **cenijo starejših**, ni prihodnosti za mlade. (4. marec 2015)

33. Starost **vključuje milost in poslanstvo**, resnično poklicanost od

Gospoda. Starost je poklic. Ni še prišel trenutek, da bi “opustili ladijska vesla”. To življenjsko obdobje je drugačno od prejšnjih, ni dvoma; moramo pa se tudi malo “znajti”, kajti naša družba ni duhovno in moralno pripravljena, da bi temu življenjskemu trenutku namenila njegovo pravo vrednost. Potrebno je **začrtati duhovnost ostarelih ljudi**. (11. marec 2015)

34. Pomembno je **pričevanje starejših** o zvestobi. (11. marec 2015)

35. **Molitev starih staršev in ostarelih** je velik dar za Cerkev, je bogastvo. Velika injekcija modrosti tudi za celotno človeško družbo; še zlasti za tisto, ki je prezaposlena, preobložena z opravili, preveč raztresena. Nekdo mora tudi peti, tudi zanje, peti o božjih znamenjih, razlašati božja znamenja, moliti zanje. (11. marec 2015)

36. Molitev starih ljudi je nekaj čudovitega. Lahko se zahvalimo Gospodu za prejete dobrine in napolnimo praznino nehvaležnosti, ki jih obdaja. Lahko ukrepamo v smeri pričakovanj novih generacij in zagotovimo spoštovanje do spomina in žrtev preteklih generacij. Lahko **spominjamo ambiciozne mlade, da je življenje brez ljubezni suho življenje**. Lahko povemo strahopetnim mladim, da je tesnobo zaradi prihodnosti mogoče premagati. Lahko učimo mlade, ki so preveč zaljubljeni sami vase, da je več veselja v dajanju kot v prejemanju. (11. marec 2015)

37. Dedki in babice sestavljajo stalni “zbor” velikega duhovnega svetišča, v katerem prosilna molitev in slavljenje **podpirata skupnost, ki dela in se bori** na polju življenja. (11. marec 2015)

38. **Besede starih staršev** so nekaj posebnega za mlade. In oni to vejo. Zapisane besede, ki mi jih je na dan mojega duhovniškega posvečenja izročila moja babica, še vedno nosim s seboj, vedno jih imam v brevirju, pogosto jih preberem in to mi koristi (...). Kako bi si želel Cerkev, ki kulturi izključevanja kljubuje s prekipevajočim veseljem ob novem **objemu med mladimi in starimi!** To je to, kar danes prosim Gospoda, ta objem. (11. marec 2015)

39. Otroci nas spominjajo, da smo bili v prvih letih življenja vsi popolnoma **odvisni od skrbnosti in dobrohotnosti drugih.** Tudi Božji Sin si ni prihranil tega koraka. To je skrivnost, ki jo vsako leto zremo v božiču. Jaslice so ikona, ki nam to dejstvo sporoča na najpreprostejši in najbolj neposreden način. (18. marec 2015)

40. Otroci so sami po sebi bogastvo za človeštvo in tudi za Cerkev, ker nam nenehno kažejo potrebni pogoj za vstop v božje kraljestvo: to, da se ne štejemo za samozadostne, temveč za **potrebne pomoči, ljubezni in odpuščanja**. (18. marec 2015)

41. Otroci nas spominjajo še na eno čudovito stvar: to, da **smo vedno otroci**, celo ko pridemo v dobo odraslosti ali starosti, tudi če postanemo starši, če zasedamo odgovoren položaj, pod vsem tem ostaja istovetnost otroka. Vsi smo otroci. In to nas vedno znova pripelje do dejstva, da si nismo sami dali življenja, marveč smo ga prejeli. (18. marec 2015)

42. Vemo, da imajo tudi otroci izvirni greh, svojo sebičnost, vendar **ohranjajo notranjo čistost in preprostost**. Toda otroci niso diplomati: kar čutijo, povejo, kar vidijo, povejo, na direkten način. In

mnogokrat spravijo starše v težavo, ko pred vsemi izjavijo: “To mi ni všeč, ker je grdo.” Ampak otroci povejo to, kar vidijo, niso hinavski ljudje, niso še začeli gojiti tiste spretnosti hinavščine, ki smo se je mi odrasli žal naučili. (18. marec 2015)

43. Otroci imajo **sposobnost smeha in joka**. Nekateri se, kadar jih primem, da bi jih objel, nasmehnejo; drugi opazijo moja bela oblačila in mislijo, da sem zdravnik, da sem jih prišel cepit, in zajokajo ... toda spontano. Otroci so takšni: smejiijo se in jokajo, dve stvari, ki se v nas, velikih, pogosto “blokirata”, ker nismo več sposobni ... Mnogokrat se naš nasmeh spremeni v kartonast nasmeh, v nekaj brez življenja, v nasmeh, ki ni vesel, ki je celo umeten, narejen, kot pri klovnu. Otroci se smejiijo spontano in jokajo spontano. Vedno je odvisno od srca, naše srce pa se pogosto blokira in

izgubi to sposobnost smeha in joka.
(18. marec 2015)

44. Otroci prinašajo življenje, veselje, upanje, celo komplikacije. Ampak takšno je življenje. Zagotovo povzročajo tudi skrbi in včasih veliko problemov; toda **boljša je družba s temi skrbmi** in s temi problemi, kot pa družba, ki je žalostna in siva, ker je ostala brez otrok. (18. marec 2015)

45. Ne prelagajmo svoje krivde na otroke, prosim! Otroci nikdar niso “napaka”. Njihova lakota ni napaka, tako kot ni napaka njihovo uboštvo, njihova krhkost, njihova zapuščenost — koliko je zapuščenih otrok na ulicah —, pa tudi njihova nevednost in nesposobnost ni napaka; koliko je otrok, ki ne vejo, kaj je to šola.

Kvečjemu so to **razlogi za večjo, bolj velikodušno ljubezen do njih**. Kaj počnemo s slovesnimi izjavami o človekovih pravicah in o otrokovih pravicah, če pa potem otroke

kaznujemo za napake odraslih? (8. april 2015)

46. Hvala Bogu imajo otroci s hudimi težavami zelo pogosto izredne starše, pripravljene na raznovrstne žrtve in so zelo velikodušni. Ampak teh staršev **ne bi smeli pustiti samih!** Morali bi jih spremljati pri njihovem prizadevanju in jim tudi ponuditi kakšen trenutek skupnega in brezskrbnega veselja, da ne bodo ves čas zaposleni le s terapevtsko *rutino*. (8. april 2015)

47. Pomislite, kakšna bi bila družba, ki bi se enkrat za vselej odločila vzpostaviti tole načelo: "Res je, da nismo popolni in da delamo veliko napak. Ampak ko gre za otroke, ki prihajajo na svet, **ne bo za nas nobena žrtev s strani odraslih prevelika ali predraga**, tako da otrok ne bo mislil, da predstavlja napako, da ni vreden nič in da je prepuščen ranam življenja ter

človeški oblastnosti.” Kako lepa bi bila takšna družba! (8. april 2015)

48. Cerkev, kot mati, nikoli ne zapusti družine, niti kadar je malodušna, ranjena in deležna mnogih pritiskov. Niti takrat, ko zapade v greh ali ko se od Cerkve oddalji; vedno bo storila vse, **da bi jo oskrbela in ozdravila**, da bi jo povabila k spreobrnjenju in jo spravila z Gospodom. (25. marec 2015)

49. Sprašujem se, ali ni t. i. teorija *spola* tudi izraz neke frustracije in resignacije, ki hoče izbrisati spolne razlike zato, ker se ne zna več soočiti sama s sabo. Da, obstaja tveganje, da naredimo korak nazaj. Odprava razlike je dejansko problem, ne pa rešitev. Nasprotno, da bi razrešila svoje probleme medsebojnega odnosa, **morata moški in ženska več govoriti drug z drugim**, se več poslušati, bolj spoznavati drugega in ga bolj ljubiti. Drug drugega morata

spoštovati in sodelovati s prijateljstvom. Na teh človeških temeljih, ki jih podpira božja milost, je mogoče načrtovati zakonsko in družinsko zvezo za celo življenje. (15. april 2015)

50. Zakonska in družinska vez je nekaj resnega in to velja za vse ljudi, ne samo za verne. Želel bi **spodbuditi intelektualce, naj ne opuščajo te teme**, kot da bi postala drugotnega pomena, zaradi zavezanosti v korist svobodnejše in pravičnejše družbe. (15. april 2015)

51. Družbeno razvrednotenje stabilne in rodovitne zveze med moškim in žensko je zagotovo izguba za vse. Ponovno moramo **dati zakonu in družini pripadajočo čast!** (29. april 2015)

52. Jezusovi čudeži se začnejo na neki poroki, na svatbeni gostiji: moški in ženska. Tako nas Jezus uči, **da je mojstrovina družbe družina:**

mož in žena, ki se ljubita. Od časov svatbe v Kani se je marsikaj spremenilo, toda tisto Kristusovo “znamenje” vsebuje sporočilo, ki velja vedno. (29. april 2015)

53. V resnici si skoraj vsi moški in ženske želijo **stabilne čustvene varnosti**, trden zakon in srečno družino. Družina zavzema prvo mesto na vseh kazalnikih želja med mladimi. Toda, iz strahu, da bi se zmotili, mnogi nočejo o tem niti razmišljati; tudi če so kristjani, ne pomislijo na zakon kot na zakrament, edinstveno in neponovljivo znamenje zaveze, ki postane pričevanje o veri. Morda je ravno ta strah pred neuspehom največja ovira pri sprejemanju Kristusove besede, ki obljublja svojo milost zakonski zvezi in družini. (29. april 2015)

54. Od Boga posvečeni zakon varuje vez med možem in ženo, ki jo je Bog blagoslovil že ob stvarjenju sveta; je

vir miru in dobrega za celotno zakonsko in družinsko življenje. (29. april 2015)

55. **Krepost gostoljubnosti** v krščanskih družinah je danes ključnega pomena, še zlasti v primeru revščine, razvrednotenja in družinskega nasilja. (29. april 2015)

56. Ne bojmo se povabiti Jezusa na svatbeno praznovanje, v naš dom, da bi bil z nami in varoval družino. Prav tako se ne bojmo povabiti tudi Marije, njegove matere. Kadar se kristjani poročajo “v Gospodu”, se spreminjajo v učinkovito znamenje božje ljubezni. **Kristjani se ne poročajo samo za sebe: poročajo se v Gospodu** v korist celotne skupnosti, celotne družbe. (29. april 2015)

57. Vi, možje, ki ste tukaj navzoči, ali to razumete? Ali ljubite svojo ženo, **kakor Kristus ljubi Cerkev**? To ni šala, to je resna stvar. Radikalnost te

izročitve, ki se pričakuje od moža, iz ljubezni do žene in njenega dostojanstva, skladno s Kristusovim zgledom, je morala imeti ogromen učinek v sami krščanski skupnosti. (6. maj 2015)

58. Zakrament zakona je veliko dejanje vere in ljubezni (...). Krščanska poklicanost k **ljubezni brez zadržkov in brez mere** je tisto, kar je po Kristusovi milosti tudi temelj svobodne privolitve, na kateri sloni zakon. (6. maj 2015)

59. Odločitev za “poroko v Gospodu” vsebuje tudi misijonsko razsežnost, ki pomeni imeti v srcu **pripravljenost biti posrednik božjega blagoslova** in Gospodove milosti za vse ljudi. Dejansko so krščanski zakonci udeleženi kot zakonci pri poslanstvu Cerkve. (6. maj 2015)

60. Smer ljubezni: **ljubiti kakor ljubi Bog, za vedno**. Kristus ne neha

skrbeti za Cerkev: vedno jo ljubi, vedno skrbi zanjo kakor za samega sebe. Kristus nenehno s človeškega obličja odstranjuje vsakovrstne madeže in gube. Prav ganljivo in zelo lépo je to izžarevanje božje moči in nežnosti, ki se prenaša od para do para, od družine do družine. (6. maj 2015)

61. Otroci morajo rasti brez malodušnosti, korak za korakom. Če vi, starši, rečete otrokom: “Pojdimo navzgor po stopnicah,” in jih primete za roko ter se skupaj vzpenjate korak za korakom, bo vse v redu. Če pa bi rekli: “Dajmo, splezaj gor!” — “Ampak, ne morem.” — “Ne ustavljaj se,” potem bi spravili otroke v obup, od njih bi zahtevali nekaj, česar niso sposobni storiti. Zato **mora biti v odnosu med starši in otroki veliko modrosti in ravnovesja**. Otroci, ubogajte starše, to hoče Bog. In vi, starši, ne spravljajte otrok v obup z zahtevami, ki jih ne morejo izpolniti.

Tako je treba ravnati, da bi otroci rasli v odgovornosti do sebe in do drugih. (20 maj 2015)

62. Težko je staršem vzgajati otroke, ki jih vidijo samo zvečer, ko se utrujeni od dela vrnejo domov. Tisti, ki imajo srečo, da delo imajo! Še težje je v primeru ločenih staršev, ki s tem obremenjujejo položaj: ubožci, prišlo je do težav, šla sta narazen in pogosto vzameta otroka za talca, in oče mu govori slabo o mami, mama mu govori slabo o očetu, in povzroča se veliko hudega. Staršem, ki so se razšli, pravim: nikoli, nikoli, **nikoli ne imejte otroka za talca**. (20. maj 2015)

63. Razšla sta se zaradi številnih težav in razlogov, življenje vama je prineslo to preizkušnjo, ampak naj ne nosijo otroci bremena te ločitve, naj ne bodo uporabljeni kot talci proti drugemu zakoncu, **naj rastejo in poslušajo, kako mama govori o**

očetu dobro, čeprav nista skupaj, in da oče govori dobro o mami. Za starše, ki ne živijo skupaj, je to zelo pomembno in zelo težko, vendar to lahko storijo. (20. maj 2015)

64. Življenje je postalo skopuško glede časa za **pogovor, premišljevanje, razpravljanje.** Mnogi starši so “ugrabljeni” zaradi dela in drugih skrbi, nadležne so jim nove potrebe otrok in zapletenost sedanjega življenja, in počutijo se kakor ohromeli od strahu pred napakami. Problem pa vseeno ni samo v pogovarjanju (...). Raje se vprašajmo: Ali se trudimo razumeti, “kje” se v resnici nahajajo otroci na njihovi poti? Kje je v resnici njihovo srce, ali to vemo? Predvsem pa, ali to hočemo izvedeti? Smo prepričani, da oni v bistvu ne pričakujejo ničesar drugega? (20. maj 2015)

65. Tudi v najboljših družinah **je treba prenašati drug drugega** in za

prenašanje drugega je potrebno veliko potrpežljivosti. Ampak tako je življenje. Življenje se ne izdeluje v laboratoriju, vrši se v stvarnosti. Tudi Jezus je šel skozi družinsko vzgojo. (20. maj 2015)

66. Dobra **družinska vzgoja je hrbtenica človečnosti**. Njeno družbeno izžarevanje je sredstvo, ki lahko zapolni praznine, rane, pomanjkanje očetovstva in materinstva v primeru otrok, ki niso imeli te sreče. To izžarevanje lahko povzroči prave čudeže. V Cerkvi se ti čudeži dogajajo vsak dan. (20. maj 2015)

67. Čas je, da se očetje in matere vrnejo iz svojega izgnanstva — kajti sami so se izgnali iz vzgoje otrok — in znova v **polnosti prevzamejo svojo vzgojno funkcijo**. Upamo, da bo Gospod dal staršem to milost: da se ne bodo sami izgnali iz vzgoje otrok. To pa lahko doseže samo

ljubezen, nežnost in potrpežljivost.
(20. maj 2015)

68. Čas zaroke krepi voljo za **skupno varovanje nečesa, kar se ne sme nikoli prodajati ali kupiti**, kar ne sme biti izdano ali zapuščeno, pa naj bo ponudba še tako privlačna. (27. maj 2015)

69. Kdor **hoče imeti vse in takoj**, ta kasneje tudi popušča v vsem — in takoj —, ko se pojavi prva težava (ali prva priložnost). Ni prihodnosti za zaupanje in zvestobo v podarjanju samega sebe, če prevladuje navada, da se ljubezen uporablja kot neke vrste “dopolnilo” psihofizičnega ugodja. (27. maj 2015)

70. Treba je **znova dati veljavo zaroki** kot času vzajemnega spoznavanja in gradnje skupnega projekta. In treba se je osredotočiti na bistveno: znova skupaj in zavestno odkrivati Sveto pismo; molitev v njeni liturgični razsežnosti,

pa tudi “domačo molitev”, ki jo živimo v družini; zakramenti, zakramentalno življenje, spoved ..., po katerih prihaja Gospod prebivat v zaročenca in ju pripravlja na to, da resnično sprejmeta drug drugega “po Kristusovi milosti”; ter bratstvo do ubogih in do pomoči potrebnih, ki nas vabijo k temu, da smo zmerni in da svoje stvari delimo z drugimi. Zaročenca, ki se zavežeta k temu, oba rasteta in vse to vodi k pripravi lepega praznovanja zakona na drugačen način, ne posvetnega, ampak v krščanskem slogu. (27. maj 2015)

71. Zaroka je življenjska pot, ki mora dozoreti kakor sadež, je potek zorenja v ljubezni do trenutka, ko se spremeni v zakon (...). Naj vsak od zaročencev reče drugemu: “Spremenil te bom v svojo ženo, spremenila te bom v svojega moža.” Pričakovanje tistega trenutka; to je pot, ki počasi poteka naprej, vendar

je pot zorenja. **Posameznih etap na poti ne smemo preskakovati.**

Zorenje se odvija tako, korak za korakom. (27. maj 2015)

72. Mi, kristjani, **bi morali poklekniti pred temi revnimi družinami**, ki so prava šola človečnosti, ki družbo rešuje pred barbarstvom (...). Vedno bolj bi morali biti blizu družinam, ki prestajajo preizkušnjo revščine. Vsak izmed vas koga pozna: oče brez službe, mama brez službe ..., družina pa trpi, vezi postanejo šibkejše (...). Naredimo vse, kar moremo, za pomoč družinam, da bi lahko prenašale preizkušnjo uboštva in revščine, ki je udarec za čustva, za družinske vezi. (3. junij 2015)

73. **Molitev za bolne ne sme nikoli manjkati.** Še več, še več moramo moliti, tako osebno kot v skupnosti (...). Pomagajmo bolnim, brez da bi ostali le pri besedah: vedno

pomagati, tolažiti, nuditi uteho, biti bolnim blizu. To je naša naloga. (10. junij 2015)

74. Kako pomembno je **otroke vse od začetka vzgajati v solidarnosti do bolnih**. Vzgoja, ki pušča ob strani občutljivost do človekove bolezni, izsušuje srce. In povzroči to, da so mladi kakor pod “anestezijo” glede trpljenja drugih, nesposobni soočenja s trpljenjem. Kolikokrat vidimo koga, moškega ali žensko, priti na delo z utrujenim obrazom, s trudno držo, in ko ga vprašamo: “Kaj se dogaja?” nam odgovori: “Spal sem samo dve uri, ker doma izmenično bedimo ob otroku, ob bolniku, ob dedku, ob babici.” Delovni dan pa se nadaljuje. To je nekaj junaškega, to je junaštvo družin. Ta skrita junaštva, ki se opravljajo nežno in pogumno, kadar je pri hiši bolnik. (10. junij 2015)

75. Vsakokrat, ko družina v žalovanju — celo v hudem žalovanju — najde moč za varovanje vere in ljubezni, ki nas povezujeta z dragimi osebami, vera onemogoči smrt, že sedaj; onemogoči ji, da bi vzela vse. **S temačnostjo smrti se moramo spoprijeti z delom bolj intenzivne ljubezni.** “Moj Bog, razsvetli mojo temo,” pravi liturgični vzklik. (17. junij 2015)

76. V luči Gospodovega vstajenja, ki ne zapusti nikogar izmed tistih, ki mu jih je zaupal Oče, **lahko mi smrti odvzamemo njeno “želo”**, kot je dejal apostol Pavel (1 Kor 15,55); lahko preprečimo, da zastrupi naša življenja, da izprazni naša čustva. (17. junij 2015)

77. Ljubezen je močnejša od smrti. Zato je prava pot v tem, da **dajemo ljubezni rast, da jo krepimo**, in ljubezen nas bo varovala do dne, ko bo vsaka solza obrisana, ko “smrti ne

bo več, pa tudi žalovanja, vpitja in bolečine ne bo več” (Raz 21,4). Če pustimo, da nas podpira ta vera, lahko izkušnja žalovanja rodi trdnejšo solidarnost družinskih vezi, novo odprtost za trpljenje drugih družin, novo bratstvo do družin, ki se rodijo in prerodijo v upanju. (17. junij 2015)

78. V družini je vse med seboj zedinjeno: kadar je njena duša ranjena na kakšnem mestu, se okužba prenese na vse. Kadar mož in žena, ki sta se zavezala, da bosta “eno meso” in bosta ustvarjala družino, obsedeno mislita na zahteve svoje svobode in priznanja, povzroči ta izkrivljenost globoko razpoko v srcu in življenju otrok. Pogosto se otroci skrijejo, da bi na samem jokali ... **To moramo dobro razumeti.** Mož in žena sta eno meso. Njuni otroci pa so meso iz njunega mesa. (24. junij 2015)

79. Pomembno je, da je slog skupnosti, njena govorica, njeno ravnanje, vselej pozorno na človeka, začeni z najmanjšimi. Oni so tisti, ki najbolj trpijo v teh situacijah [družinskega razkroja]. Pomembno je, da začutijo Cerkev kot mater, ki je pozorna do vseh, vedno pripravljena človeka poslušati in se z njim srečati (...). Od tod izhaja nenehno povabilo s strani pastirjev, **naj se odprto in dosledno izkaže pripravljenost skupnosti, da jih sprejme in spodbudi**, da bi vedno bolj rasli v svoji pripadnosti Kristusu in Cerkvi preko molitve, s poslušanjem božje besede, s sodelovanjem pri liturgiji, pri krščanski vzgoji otrok, z ljubeznijo, s služenjem ubogim in z zavezanostjo pravičnosti in miru. (5. avgust 2015)

80. Krščanske družine lahko sodelujejo z Njim, **tako da poskrbijo za ranjene družine** in jih spremljajo pri življenju vere v skupnosti. Naj

vsakdo opravi svoj del in prevzame držo dobrega Pastirja, ki pozna vsako izmed svojih ovac in nobene ne izključuje iz svoje neskončne ljubezni. (5. avgust 2015)

81. Praznik ni lenobno posedanje v fotelju ali zbujanje emocij ob nespametnem razvedrilu (...). To je čas za **pogled na to, kako rastejo otroci** ali vnuki, in za misel: Kako lepo! To je čas, ko pogledamo na naš dom, na prijatelje, ki pridejo na obisk, na skupnost okoli nas in pomislimo: Kako lepo! (12. avgust 2015)

82. Pomembno je **praznovati**. To so trenutki domačnosti v zobovju proizvodnega stroja: prinašajo nam mnogo dobrega! (12. avgust 2015)

83. Vi, matere in očetje, to dobro veste: Kolikokrat ste iz ljubezni do otrok sposobni **pogoltniti težave**, da bi oni lepo preživeli praznovanje, da

bi okusili lepo plat življenja! V tem je toliko ljubezni! (12. avgust 2015)

84. Resnično praznični čas prekine službena opravila in je svet čas, ker moškega in žensko spominja, da sta ustvarjena po podobi Boga, ki ni suženj dela, temveč Gospod, in zato tudi mi **nikoli ne smemo biti sužnji dela**, ampak “gospodje”. (12. avgust 2015)

85. Čas počitka, še posebej v nedeljo, nam je dan, da bi mogli **uživati to, kar se ne proizvaja in ne porablja**, kar se ne kupuje in ne prodaja. V nasprotju s tem pa vidimo, da hoče ideologija koristnosti in potrošništva pogoltniti tudi praznik: tudi ta je včasih znižan na raven “posla”, na način za ustvarjanje in trošenje denarja. (12. avgust 2015)

86. Družini pripada izredna sposobnost, da razume, **usmerja in ohranja resnično vrednost prazničnega časa**. Kako lepi so

prazniki v družini! Še posebej nedeljski praznik. Ni naključje, da tisti prazniki, v katerih je prostor za vso družino, najbolje uspejo. (12. avgust 2015)

87. Praznik je dragocen božji dar; dragocen dar, ki ga je Bog namenil človeški družini: **Ne pokvarimo ga!** (12. avgust 2015)

88. Družina **vzgaja za delo** z zgledom staršev: oče in mama, ki delata za dobro družine in družbe. (19. avgust 2015)

89. Delo je nekaj svetega, delo daje družini dostojanstvo. Treba je **moliti, da v družinah ne bo manjkalo dela.** (19. avgust 2015)

90. Srce, v katerem prebiva ljubezen do Boga, spreminja v molitev tudi misel brez besed, vzklik pred sveto podobo ali poljub, ki je poslan v smeri kakšne cerkve. Lepo je, kadar mame **učijo majhne otroke pošiljati**

poljube Jezusu ali Mariji. Koliko nežnosti je v tem! V tistem trenutku otrokovo srce postane prostor molitve. In to je dar Svetega Duha. (26. avgust 2015)

91. Kdor ima družino, zna hitro rešiti enačbo, ki je ne znajo niti največji matematiki: **doseči, da iz štiriindvajsetih ur napraviš dvakrat več.** So nekatere mame in očetje, ki bi zaradi tega lahko dobili Nobelovo nagrado. Iz 24 ur jih naredijo 48. Ne vem, kako to storijo, vendar se zaženejo in to dosežejo! Koliko dela se opravi v družini! (26. avgust 2015)

92. Duh molitve vrača čas Bogu, opustí obsedeno življenje, v katerem vedno primanjkuje časa, znova **najde mir v tem, kar je potrebno,** in odkriva veselje nepričakovanih darov (...). Ti, mamica, očka, **naúči otroka moliti, se pokrižati.** To je

lepa naloga za mamice in očke. (26. avgust 2015)

93. Ne pozabite **vsak dan prebrati odlomek iz Evangelija**. Molitev ob božji besedi prekipeva od domačnosti. Je ta domačnost navzoča v naši družini? Imamo doma Evangelij? Ga kdaj odpremo in skupaj beremo? Evangelij, ki se bere in premišljuje v družini, je kakor dober kruh, ki nahrani srce vsakega posebej. (26. avgust 2015)

94. Zjutraj in zvečer in kadar se usedemo za mizo — **naučimo se takrat moliti skupaj**, povsem preprosto: med nas pride Jezus, tako kot je prihajal v družino Marte, Marije in Lazarja. (26. avgust 2015)

95. En sam nasmeh, ki je čudežno iztrgan iz obupa zapuščenega otroka, ki znova zaživi, nam bolje razloži božje delovanje v svetu kot tisoč teoloških razprav. En sam moški in ena sama ženska, ki sta zmožna

tvegati in se žrtvovati za otroka drugih staršev in ne samo za svojega, nam razložita bistvo ljubezni, ki je mnogi znanstveniki več ne razumejo. Kjer je navzoča ta družinska ljubeznivost, se rodijo dejanja srca, ki so bolj zgovorne od besed. (2. september 2015)

96. Zamislimo si, da je krmilo zgodovine (družbe, ekonomije, politike) končno izročeno zvezi moškega in ženske, da bi ga usmerjala **s pogledom, uprtim v prihajajoče rodove**. Melodije tega sveta in človeških domov, ekonomije in dela, bi zazveneale v povsem drugačnih tonih. (2. september 2015)

97. Naša mesta so se spremenila v opustošene kraje zaradi pomanjkanja ljubezni, zaradi odsotnosti nasmeha. Veliko razvedrila, veliko načinov za zabijanje časa, za smejanje, vendar manjka ljubezen. **Nasmeh družine**

lahko premaga to opustošenost naših mest. In v tem je zmaga družinske ljubezni. Nobena ekonomska ali politična tehnika ni sposobna nadomestiti tega doprinosa družine. (2. september 2015)

98. Božji Duh daje puščavi, da zacveti (prim. Iz 32,15). Priti moramo **ven iz stolpov in blindiranih soban za elite** ter se znova podati na domove in odprte kraje med množice, v odprtosti za družinsko ljubezen. (2. september 2015)

99. Bog je družini zaupal ganljiv projekt, s katerim naj **svet napravi "domač"**. Prav družina se nahaja na začetku, v temelju te svetovne kulture, ki nas rešuje; rešuje nas mnogih, mnogih napadov, mnogih uničenj, mnogih kolonizacij, kakršna je kolonizacija denarja ali ideologij, ki silno grozijo svetu. Družina je osnova za obrambo. (16. september 2015)

100. V Kani je bila navzoča Jezusova Mati, “mati dobrega sveta”.

Poslušajmo njene besede: “Karkoli vam reče, storite” (Jn 2,5). Drage družine, drage župnijske skupnosti, **pustimo, naj nas navdihuje ta Mati**, storimo vse, kar nam Jezus reče, in doživeli bomo čudež, čudež vsakega dne. (9. september 2015)

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/100-
papezevih-nasvetov-za-druzine/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/100-papezevih-nasvetov-za-druzine/) (6. Avg.
2025)